

Retningslinjer for magtanvendelser i dagtilbud i Herning Kommune

Lovgrundlaget for magtanvendelse

Pædagoger i dagtilbud har ingen konkret lovmæssig hjemmel til magtanvendelse. Som udgangspunkt anvendes der ikke magt i daginstitutioner, hvilket tager udgangspunkt i grundlovens § 71 hvor der står at den personlige frihed er ukrænkelig. I nogle tilfælde kan behovet for magtanvendelse dog være til stede, og nærværende retningslinjer tages i anvendelse.

Som supplerende lovgrundlag er det derfor straffelovens § 13 og § 14 som omhandler nødværge og nødret, der skal tages i anvendelse. Ligesom folkeskolelovens § 52, der omhandler fremme af god orden i skolerne, samt § 8 stk.2 i bekendtgørelse nr. 27 af 12/01-95, der omhandler foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen, legemlig straf må ikke anvendes.

Grundlæggende principper

Ifølge BUPL skal udgangspunktet altid være at:

- Konfliktsituationer altid søges løst ved hjælp af pædagogiske midler og metoder og ved barnets/den unges frivillige medvirken
- Omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand kan aldrig håndhæves gennem magtanvendelse
- Dårlige ”bemandingssituationer” eller dårligt humør hos personalet kan aldrig undskylde magtanvendelse

Der kan dog være tilfælde hvor magt må betragtes som nødvendig for at afværge eller modvirke en farlig situation. Det er i situationer hvor hensynet til en persons egen eller andres sikkerhed vejer tungere end hensynet til, at der ikke må anvendes magt.

Eksempler på situationer hvor magtanvendelse kan være en relevant handling:

- Når et barn bliver til fare for sig selv
  - at personalet må redde et barn fra at løbe ud på en trafikeret vej
- Når et barn bliver til fare for at påføre andre børn alvorlig skade
  - at personalet akut må modvirke at et barn rammer et andet barn med en skovl
- Når et barn øver vold mod pædagogen
  - at personalet akut må modvirke at blive bidt af et barn
- Når et barn ødelægger eller beskadiger ting
  - at personalet må stoppe et barn i at sparke institutionens inventar itu

I disse situationer er det afgørende at personalet kender deres handlerum, hvilket disse retningslinjer skal afhjælpe.

Retningslinjerne

Situation/hændelse

En situation opstår hvor der er behov for magtanvendelse

Magtanvendelsen skal stoppe straks når situationen tillader det. Det vil sige når det der udløste behovet for magtanvendelsen er overstået eller afværget.

Handlinger

- Hvis en medarbejder vurderer, at der har fundet magtanvendelse sted (eller er i tvivl om det) skal lederen altid og straks orienteres om dette
- Situationen beskrives, og drøftes og lederen har mulighed for at yde relevant rådgivning og vejledning (supervision)
- Lederen foretager en samlet vurdering af situationen, og deltager i afklaringen af, hvorvidt der skal finde en registrering sted. Der bør altid finde en registrering sted, hvis det er medarbejderens ønske. I tvivlstilfælde er det lederen, som skal afgøre at der skal ske en registrering
- Forældrene orienteres altid om episoden og de efterfølgende overvejelser. Det er normalt lederen der har ansvar for denne orientering. Orienteringen kan ske i fællesskab med det involverede personale
- Episoden beskrives **skriftligt**, og lederens vurdering af episoden anføres. Til dette anvendes vedlagte skema, som er udarbejdet af BUPL. Beskrivelsen er ikke svaret eller løsningen på den bearbejdelse der skal ske, men et bidrag til at episoden ikke forbliver den enkeltes ansvar, og som udgangspunkt for refleksion og læring. Lederen iværksætter yderligere bearbejdning og afklaring
- Der sendes en kopi af beskrivelsen til dagtilbudsafdelingen i Center for Dagtilbud og Skole til orientering. Registreringen i center for dagtilbud og skole skal skabe overblik over art og omfang af magtanvendelse i institutionerne.

Evaluerings

Retningslinjerne for magtanvendelse evalueres i 2013.

Skema for Registrering af indgreb med brug af fysisk magt

Barnets/den unges navn	Personnummer	
Dato	Klokken	Varighed
Situation – beskrivelse af anledningen til indgrebet		
Handling - beskrivelse af indgrebet og barnet/den unges tilstand under indgrebet		
Objektive synlige tegn som følge af indgrebet?		
Opfølgning – beskrivelse af de initiativer, der blev taget i genopretningen af tryghed og integritet for barnet/den unge		